Lakivaliokunta 27.4.2022

Asia: VNS 2/2022 vp Valtioneuvoston selonteko julkisen talouden suunnitelmasta vuosille 2023—2026

Julkisen talouden suunnitelmassa on kohdistettu Rikosseuraamuslaitoksen toimintamenoihin kahden miljoonan euron lisäys vankiloiden turvallisuuden sekä naiserityisyyden tarpeisiin. Kyseinen summa on pysyvänä vuosittaisena lisäyksenä, mikä on ehdottoman tärkeää.

Vankiloiden turvallisuustilanne on edelleen erittäin huolestuttava yksiköissä. Henkilökuntaan kohdistuvat uhat sekä väkivalta ovat nousussa edelliseen vuoteen verrattuna. Yksintyöskentelyyn vankiloissa pitää saada myös riittävät resurssit sekä lisäksi turvatekniikkaan tarvitsemme rahoitusta. Järjestäytyneeseen rikollisuuteen sekä niihin sidoksissa olevia vankeja tulee olemaan tulevaisuudessa enemmän yksiköissä, mihin tarvitsemme myös selkeää rahoitusta turvallisuuden ylläpitämiseen.

Seksuaalirikoslainsäädännön sekä rangaistusasteikkojen kiristäminen lisää tulevaisuudessa yksiköiden vankilukua merkittävästi. Rikosketjun loppupään eli Rikosseuraamuslaitoksen henkilöstöresurssit pitää saada riittävälle tasolle, sillä meidän tehtävä on kuntouttaa vangit siviiliin sekä myös estää uusintarikollisuutta. Valvontahenkilöstön vähyyden takia yksiköissä joudutaan lähes päivittäin perumaan vankien toimintoja, koska turvallinen työskentely ei ole mahdollista liian vähän henkilöstön vuoksi. Viime vuonna 2021 valvontahenkilöstölle maksettiin yksinkertaisina tunteina ylitöitä lähes 140 000 tunnin verran, mikä kertoo merkittävästä valvonnan puutteesta.

Tupakoinnin kieltämiseksi vankiloiden sisätiloissa Rikosseuraamuslaitos tarvitsee välittömästi pysyvän rahoituksen, henkilöstön altistuminen ja mahdollinen sairastuminen vakaviin sairauksiin pitää ennaltaehkäistä kieltämällä vankien tupakointi sisätiloissa. Passiivinen tupakointi on erittäin vakava terveysuhka henkilöstölle, tälläkin hetkellä useat virkamiehet altistuvat tupakan savulle sekä myös savun aiheuttamille jäämille vastoin omaa tahtoaan. Työterveyslaitos on myös suositellut ryhtymään välittömiin toimenpiteisiin, työntekijöiden tupakansavulle altistumisen vähentämiseksi. Tarvitsemme pysyvän rahoituksen tupakoinnin kieltämiselle sisätiloissa välittömästi.

Antti Santamäki
Vankilavirkailijain Liitto VVL r.y
Puheenjohtaja / pääluottamusmies